

Marie Terezie na Pražském hradě 1717–1780

Katedrála / Baldachýn nad sv. Janem Nepomuckým

12. května 1743

Světcův náhrobek byl upravován v letech 1736, 1746 a 1771

Upřímnou úctu ke svatému Janu Nepomuckému chovala také horlivá ochránkyně katolické víry česká královna Marie Terezie. Za její vlády byla významně doplněna podoba světcova náhrobku v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha. Starší dílo, navržené synem proslulého vídeňského dvorního architekta Josefem Emanuelem Fischerem z Erlachu a ozdobené pracemi sochaře Antonia Corradiniho a zlatníka Johanna Josepha Würtha, osazené roku 1736, bylo po deseti letech v roce 1746 doplněno mramorovou balustrádou podle návrhu Josefa Lauermana se sochami čtyř ctností – Spravedlnosti, Síly, Mlčenlivosti a Moudrosti, jejichž autory byli pražští umělci sochař Ignác František Platzer a přední pražský zlatník Jiří Vilém Seitz, který zhotovil i stříbrné vázy podle modelů Jana Antonína Quitainera. Vše navíc ozdobily postavy čtyř letících andělů, nesoucích čabrakami ozdobený lambrekýnový baldachýn, zhotovené v roce 1771 podle modelů sochaře Ignáce Františka Platzera za účasti Ignáce Nováka. Hravé pražské rokoko se tak šťastně setkalo s vídeňským vrcholným barokem stírajíc hranice mezi tím nejlepším z dvorského a měšťanského prostředí a vznikla působivá kompozice oslavující zemského patrona a nejuctívanějšího českého světce. Marie Terezie navíc metropolitnímu chrámu před svou korunovaci (1743) věnovala drahocenná liturgická roucha, „která Její královská Milost sama vyhotovila a k prvním nešporům Jana Nepomuckého témuž svatému obětovala“. Souprava (kasule, pluvíál, dvě dalmatiky, velum, bursa, pala, štola a manipul) je zhotovena z moiré zlatožluté a slonovinově bílé barvy a výšivka provedena tzv. malbou jehlou. Dodejme, že v 18. století byla v Ludvíkově křídle ve Starém královském paláci zřízena tzv. věžeňská cela sv. Jana Nepomuckého, s odpovídající freskovou výzdobou od dvorního malíře Franze Antona Müllera († 1753).

